

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/do-pobrania/publikacje-bezplatne/159559,Akcja-Bollwerk.html>
12.07.2026, 08:33

Akcja Bollwerk

Autor:

Pietrowicz Aleksandra, Pleskaczyński Adam

Do pobrania:

[Akcja Bollwerk \(pdf, 20.91 MB\)](#)

Opis

Akcja Bollwerk, oprac. Aleksandra Pietrowicz, Adam Pleskaczyński, wyd. II poprawione, Poznań 2022, ISBN 978-83-8229-416-3

Publikacja nie jest przeznaczona do sprzedaży

W związku z przypadającą w 2022 roku 80. rocznicą „Akcji Bollwerk” Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Poznaniu wznowiło publikację Aleksandry Pietrowicz, uzupełnioną wprowadzeniem w tematykę Kraju Warty autorstwa dr. Adama Pleskaczyńskiego, poświęconą tej najgłośniejszej akcji sabotażowo-dywersyjnej ZWZ-AK w okupowanej Wielkopolsce.

Brawurowa akcja Bollwerk była najgłośniejszym atakiem konspiratorów na niemieckich okupantów w Wielkopolsce. Była to największa akcja dywersyjno-sabotażowa polskiego państwa podziemnego w Poznaniu. W nocy z 20 na 21 lutego 1942 r., kilkunastoosobowy oddział żołnierzy plutonu lotnego Wielkopolskiego Kierownictwa Związku Odwetu ZWZ-AK pod dowództwem st. sierż. Michała Garczyka „Kuby” podpalił niemieckie magazyny żywności, broni i umundurowania znajdujące się w porcie nad Wartą. Akcja została przeprowadzona w sposób brawurowy: skonstruowano m.in. urządzenie, które spowodowało zwarcie instalacji elektrycznej i pożar w jednym z magazynów. W wyniku tej udanej akcji armia niemiecka poniosła ogromne straty - magazyny były bardzo zasobne, spłonęło zaopatrzenie dla wojska niezbędne na froncie wschodnim w czasie rosyjskiej zimy: narty, buty, ciepła odzież pochodzące ze zbiórki prowadzonej niemal w całej Rzeszy o szacunkowej wartości 1,5 mln ówczesnych marek. „Bollwerk” znacząco przyczynił się do opóźnień w zaopatrzeniu wojsk niemieckich na wschodnim froncie w najbardziej dla nich newralgicznym okresie. Dywersanci nie pozostawili po sobie śladu - wszystko wyglądało na to, że pożar spowodowało zwarcie instalacji elektrycznej. Mimo to poznańskie Gestapo podjęło śledztwo, które doprowadziło do ujęcia niemal wszystkich wykonawców akcji. W wyniku brutalnych przesłuchań niektórzy członkowie grupy dywersyjnej stracili życie. Ci, którzy przeżyli śledztwo zostali straceni w więzieniu przy ul. Młyńskiej bądź zamordowani w niemieckich obozach koncentracyjnych. W Poznaniu szczególnie trudno było prowadzić konspirację, dlatego odwaga tych ludzi była nie do przecenienia. Tymczasem akcja ta jest mniej znana od wielu zdecydowanie mniejszych, podobnych wydarzeń w trakcie wojny.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Powiązane wiadomości

Paweł Głuszek: Roch Piątkowski. Bohater Akcji Bollwerk